

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство охорони здоров'я України
Кам'янець-Подільський фаховий медичний коледж**

Доповідь на засіданні педагогічної ради

Тема:

«Інтеграція ініціатив суб'єктів освітнього процесу в закладах фахової передвищої освіти в ефективну національну медіаосвітню систему»

*Викладач інформатики,
медичної інформатики
Тетяна АРСЕНЮК*

2022-2023 н.р.

Інтеграція ініціатив суб'єктів освітнього процесу у ВНЗ I-II рівня акредитації в ефективну національну медіаосвітню систему.

З 2010 року в Україні набула чинності Концепція впровадження медіаосвіти в Україні, що має на меті «сприяння розбудові в Україні ефективної системи медіаосвіти заради забезпечення всебічної підготовки дітей і молоді до безпечної та ефективної взаємодії із сучасною системою медіа, формування у них медіа-обізнаності, медіа-грамотності і медіа-компетентності.

Медіа (англ. *media* — засоби, способи) — це канали та інструменти; їх використовують, щоб зберігати, передавати й подавати інформацію або дані. Медіа в ширшому користуванні означають єдине середовище; його використовують, щоб передавати будь-які дані з певною метою.

Медіатехнологія – поєднання різних засобів передачі інформації (тексту, звуку, графіки, рухомих і нерухомих зображень) за допомогою комп'ютера або іншого аудіовізуального пристрою.

Медіаграмотність — сукупність знань, навичок та умінь, які дозволяють людям аналізувати, критично оцінювати і створювати повідомлення різних жанрів і форм, а також розуміти і аналізувати складні процеси функціонування медіа у суспільстві та їх вплив.

Основні принципи медіа-освіти в Україні

Особистісний підхід.

Медіа-освіта базується на актуальних медіа-потребах споживачів інформації з урахуванням їхніх вікових, індивідуальних та соціально-психологічних особливостей, наявних медіа-уподобань і рівня сформованості медіа-культури особистості.

Перманентне оновлення змісту.

Орієнтація на розвиток інформаційно-комунікаційних технологій.

Медіа-освіта спирається на передові досягнення в галузі інформаційно-комунікаційних технологій, використовує їх для формування спільних інформаційних ресурсів, полегшення комунікації та координації в середовищі взаємодії учасників медіа-освітнього руху.

Вшанування національних традицій.

Медіа-освіта базується на культурних традиціях народу, враховує національну та етнолінгвістичну специфіку медіа-потреб її суб'єктів.

Громадянська спрямованість.

Медіа-грамотність громадян перетворюється на важливий складник політичної культури суспільства.

Естетична наснаженість.

Медіа-освіта широко використовує найкращі досягнення різних форм сучасного мистецтва та естетичного виховання.

Продуктивна мотивація.

У межах медіа-освіти поєднуються акценти на творче сприймання медіа і розвиток здатності того, хто вчиться, створювати власну медіа-продукцію.

Для успішного розвитку медіаосвіти в коледжі необхідно виконати низку ключових завдань, зокрема:

- Інтеграція елементів медіаосвіти в освітній процес.
- Підготовка кваліфікованих педагогічних кадрів;
- Розвиток медіаосвіти дорослих за трьома основними напрямками:
 - а) медіаосвіта батьків здобувачів освіти;
 - б) медіаосвіта як невід'ємна частина сучасної громадянської освіти;
 - в) медіаосвіта як необхідний засіб забезпечення успішності сучасного фахового навчання, у тому числі самостійного.

При інтеграції медіаосвіти у традиційні навчальні курси велику роль відіграє позааудиторна інформація.

Інформація, яка отримується з різноманітних медіаджерел, має низку привабливих для молоді властивостей: вона емоційно забарвлена, актуальна, доступна для розуміння, не вимагає заучування і не підлягає оцінці. Вплив медіа на молоду людину має характер сприйняття, який відрізняється від сприйняття інформації на занятті.

Існує декілька підходів до використання засобів масової комунікації та інформації:

- інтеграційний (через уже наявні навчальні предмети);
- факультативний (через роботу факультативів, гуртків, клубів);
- спеціальний (введення нового предмету, спецкурсу).

Медіа, інтегровані в традиційні навчальні дисципліни, стають одним із засобів підвищення ефективності навчання, якщо задовольняють наступні вимоги:

- сприяють підвищенню пізнавального інтересу;
- відповідають практичним потребам викладача і здобувача освіти;
- універсальні у використанні;
- застосовуються з опорою на базову навчальну програму.

Сучасні медіатехнології дозволяють індивідуалізувати і активізувати освітній процес у межах колективного навчання. З'явилась можливість вирішувати особливий тип задач, спрямованих на рефлексію молоддю своєї діяльності, її саморегуляції.

Перед здобувачами освіти відкриваються можливості творчого використання багатьох інформаційних джерел:

- здатність до моделювання реальних об'єктів і результатів дослідження;
- комунікативність, тобто можливість безпосереднього спілкування, оперативність передачі інформації, контроль за станом процесу; комунікативність вирішує питання доведення інформації в найкоротші терміни, дозволяє дистанційно керувати освітнім процесом незалежно від місцезнаходження студентів, забезпечує його кваліфікованими педагогами незалежно від місцезнаходження студентів;
- продуктивність, тобто автоматизація нетворчих, рутинних операцій, на які витрачається багато сил і часу.

Сучасні засоби надання інформації дозволяють суттєво підвищити ступінь ергономічних вимог до навчальних матеріалів: обрати розмір і тип шрифту, розмістити в тексті не лише малюнки, а й звукові фрагменти чи кінокліпи.

Здобувач освіти може на свій розсуд ілюструвати текст, що вивчається, зробивши сприйняття особистісним. Він може самостійно перетворювати інформацію з мережі, підбирати аргументи, будуючи їх за певною логікою доказовості, яка відображає його власні уявлення, напрям думки.

Використання медіа орієнтоване на індивідуалізацію навчання. При цьому пробуджується мисленнєвий процес, більш повно реалізуються пізнавальні потреби, стимулюється творча активність, студенти отримують можливість обирати оптимальний темп навчання, контролювати і коригувати вивчення матеріалу, причому результати роботи не віддалені, їх видно безпосередньо на занятті.

Медіа мають також великі виховні можливості: привчають до охайності та організованості. Засоби графіки, музичні фрагменти знімають напруження. Робота з медіа розвиває уміння планувати свою діяльність, приймати відповідальні рішення. Якщо традиційна система навчання стимулює мотивацію досягнення (отримання хороших оцінок, успішна здача екзамену тощо), то використання інформаційних і комунікаційних технологій забезпечує формування пізнавальних мотивів, які підвищують ефективність засвоєння знань.

Головними завданнями медіаосвіти є *сприяння формуванню*:

- **медіаінформаційної грамотності**;
- **медіаімунітету** особистості, який робить її здатною протистояти агресивному медіасередовищу і деструктивним медіа-інформаційним впливам;
- **рефлексії і критичного мислення**;
- **здатності до медіатворчості** для компетентного і здорового самовираження особистості та реалізації її життєвих завдань, розвитку патріотизму, української ідентичності, згуртованості, солідарності.

Сучасна система освіти в цілому спирається на широке коло практичних завдань і вправ. Наприклад, одна з методик одержала назву «**навчання через проекти**». Як правило, для виконання подібних проектів студенти об'єднуються у групи.

Можна виділити такі методи медіаосвіти.

За джерелами одержання знань:

- словесні (лекція, розповідь, бесіда, пояснення, дискусія),
- наочні (ілюстрація та демонстрація медіатекстів)
- практичні (виконання завдань практичного характеру на матеріалі медіа).

За рівнями пізнавальної діяльності:

- пояснювально-ілюстративні,
- репродуктивні (розробка й застосування педагогом різних вправ і завдань на матеріалі медіа для того, щоб студенти опанували прийоми їх рішення),
- проблемні (проблемний аналіз визначених ситуацій або медіатексту, наприклад, з метою розвитку «критичного мислення»),
- частково-пошукові або евристичні, дослідницькі методи одержання нових знань і вмінь.

Деякі особливості застосування технічних засобів в освітньому середовищі можна обґрунтувати на основі розуміння сутності електронних медійних технологій:

- інтерактивність, яка сприяє організації взаємодії і самоатестації викладача;
- мультимедійність, що створює психологічні умови, які сприяють сприйняттю і запам'ятовуванню матеріалу.

Безперечно, ефективність медіаосвіти цілком залежить від рівня відповідної підготовки педагогів.

В коледжі медіа використовуються широко й інтенсивно. Наприклад, викладачі розміщують план курсу, програми, списки літератури та завдань у мережі Інтернет. Здобувачі освіти шукають інформацію, що відноситься до даного курсу, здають роботи електронною поштою, спілкуються з викладачами за допомогою відеоконференцій.

З метою підвищення кваліфікації в напрямку освоєння медійних технологій пройшли курс "Цифрові інструменти GOOGLE для освіти" викладачі:

1. Гаймер С.А.
2. Мошак Т.М.
3. Чорна А.М.
4. Шляхтич Г.І.
5. Дзікевич Г.В.
6. Чернецька Н.Й.
7. Костенчук Г.І.
8. Сушарник Л.К.
9. Мазур Т.І.
- 10.Возович А.А.
- 11.Матвійчук О.М.
- 12.Степанюк О.І.
- 13.Стоцька О.В.
- 14.Яшина С.А.
- 15.Сорока О.В.
- 16.Ксьоншкевич О.І.
- 17.Сабадаш О.Є.
- 18.Вінницька Л.В.
- 19.Яворська О.І.

З 31 жовтня по 6 листопада 2022 року продовжується набір на відкритий онлайн-курс "Робота з GOOGLE-сервісами". КІЛЬКІСТЬ ГОДИН 30.

Навчити студентів розпізнавати способи та форми маніпулятивного впливу медіа, навчити орієнтуватись в інформаційному потоці сучасного демократичного суспільства - найважливіші задачі медіаосвіти.